

Landbruksdirektoratet gis i oppdrag å utrede etablering av beredskapslagring for matkorn med følgende mandat:

«Det er et viktig samfunnsansvar å sikre at landets befolkning får nok mat. Matsikkerheten blir ivaretatt gjennom nasjonal produksjon, handel og ivaretaging av produksjonsgrunnlaget. Den norske matsikkerheten er god. Norge får normalt tilgang til det landet trenger for å supplere norsk matproduksjon gjennom import fra verdensmarkedet.

Selv om handelssystemene normalt fungerer, kan det oppstå ulike utfordringer knyttet til naturhendelser med påfølgende avlingssvikt som kan medføre forstyrrelser i verdikjedene. Dette kan utfordre forsyningssikkerheten på matområdet. Klimaendringer og mer ekstremvær i framtida kan påvirke hyppigheten av avlingssvikt og gjøre forsyningssikkerheten fra verdensmarkedet mer utfordrende. Andre store miljødeleggelser, sikkerhetspolitiske kriser og andre kriser som pandemier kan også forstyrre verdikjedene.

På denne bakgrunn bes Landbruksdirektoratet utrede etablering av beredskapslagring for matkorn.

Følgende forhold skal vurderes:

Omfang av lagring – *Det skal utredes alternativer med beredskapskrav på en lagerbeholdning per 1. juli for henholdsvis 1 måneds, 3, 6, 9 og 12 måneders normalforbruk av matkorn, eksklusiv kommersielle lagre, for overlagring mellom kornsesonger. Det legges til grunn at lagring skal skje i regi av markedsaktørene der staten betaler godtgjørelse for lagring utover den kommersielle delen. En tidsplan for etablering skal vurderes, herunder om oppbyggingen skal baseres på importert eller norsk korn eller en kombinasjon. En kombinasjon av lagring av korn og mel skal også vurderes.*

Selv om det er etablering av beredskapslagring for matkorn som skal utredes, skal også mulighetene for å benytte en større andel av korn klassifisert som fôr til mat vurderes, og hvordan dette kan påvirke matkornlagerbehovet, både isolert sett og som et tillegg.

Lokalisering av lagre og lagerkapasitet – *Det skal utredes alternativer med sentral, regional eller lokal lagring (gårdsanlegg) i regi av markedsaktørene og en kombinasjon av disse. Ved lagring av korn og mel skal det for mel utredes alternativer med lagring i regi av matmelmøllene eller dagligvarekjedene og en kombinasjon av disse. I hvilken grad de ulike alternativene krever bygging av ny lagerkapasitet eller om eksisterende lagerkapasitet kan benyttes, skal vurderes.*

Kostnader – *Samfunnsøkonomiske konsekvenser av ulike alternativer skal vurderes, herunder blant annet kostnader til etablering og årlig drift relatert til omfang av lagring og lokasjoner for lagringen. Kostnader knyttet til forvaltning av en ordning med beredskapslagring skal også anslås. Samfunnsøkonomiske inntekter, f.eks. verdien av leverings- og prissikkerhet, arbeidsplasser, trygghet og samfunnsstabilitet skal også vurderes.*

Andre forhold – Utredningen skal også inneholde et nullalternativ, lik dagens situasjon, jf. utredningsinstruksens kap. 2-2. Det skal videre utredes hvordan beredskapslagring av matkorn kan styrke selvforsyningsgraden gjennom blant annet å styrke norsk matkornproduksjon, bedre kornflyt, lagerkapasitet og forutsigbarhet. Utredningen skal også belyse eventuelle klima- og miljøeffekter av produksjon og lagring i tråd med utredningsinstruksen.

Administrative konsekvenser – Det skal utredes regelverk for hvilke kriterier i kornmarkedet som må være oppfylt før korn eller mel fra beredskapslagrene skal kunne tas i bruk, bestemmelser som regulerer omfang av uttak og pris, skille mellom beredskapslager og forretningsmessig lager, gjenoppbygging av lagrene etter uttak, rullering m.m. Kontrollregime og evt. konkurransemessige problemstillinger skal også utredes.

Annet – Dersom Landbruksdirektoratet ser behov for avklaringer om mandatet eller utredning av andre relevante forhold, skal direktoratet ta dette opp med Landbruks- og matdepartementet.

Landbruksdirektoratet skal levere rapport innen 15. juni 2022.»